datum / veljača, 2017.

nositelj zahvata / Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada

naziv dokumenta / **STRATEŠKA STUDIJA O UTJECAJU O UTJECAJU NA OKOLIŠ RAZVOJNE STRATEGIJE GRADA ZAGREBA ZA RAZDOBLJE DO 2020. GODINE**

NE-TEHNIČKI SAŽETAK

DVOKUT ECRO d.o.o. / Trnjanska 37, Zagreb, Hrvatska / www.dvokut-ecro.hr

Nositelj zahvata:	**Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada** Ulica Republike Austrije 18, 10000 Zagreb
Ovlaštenik:	**DVOKUT ECRO d.o.o.** Trnjanska 37, 10000 Zagreb

Naziv dokumenta:	**STRATEŠKA STUDIJA O UTJECAJU O UTJECAJU NA OKOLIŠ RAZVOJNE STRATEGIJE GRADA ZAGREBA ZA RAZDOBLJE DO 2020. GODINE** **NE-TEHNIČKI SAŽETAK**
Ugovor:	N101-16
Verzija:	konačna
Datum:	veljača, 2017.
Poslano:	Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, 01.03.2017.

Voditeljica izrade:	***Daniela Klaić Jančijev, mag. biol.*** (A.1., A.2., B.6. s pripadajućim utjecajima i mjerama, B.16., C.-E., H., J.-L., koordinacija)
Stručni suradnici:	***Ivana Šarić, mag. biol.*** (A.3., I., koordinacija) ***Mario Pokrivač, mag. ing. traff., struč. spec. ing. sec.*** (B.11.3., B.11.4., B.12., B.13.) ***Marijana Bakula, mag. ing. cheming.*** (B.2., B.11.1., B.11.2. s pripadajućim utjecajima i mjerama) ***Vjeran Magjarević, mag. phys. geophys.*** (B.1. s pripadajućim utjecajima i mjerama) ***Tomislav Hriberšek, mag. geol.*** (B.5. s pripadajućim utjecajima i mjerama) ***Ines Geci, mag. geol.*** (B.3.) ***mr.sc. Konrad Kiš, mag. ing. silv.*** (B.13. s pripadajućim utjecajima i mjerama ***Jelena Fressl, mag. biol.*** (B.7. s pripadajućim utjecajima i mjerama) ***Katarina Bulešić, mag. geog.*** (B.10., B.11.1., B.11.2., B.11.5., B.13. s pripadajućim utjecajima i mjerama) ***Imelda Pavelić, mag. ing. agr.*** (B.4., B.13. s pripadajućim utjecajima i mjerama) ***Mirjana Marčenić, mag. ing. prosp. arch.*** (B.8. s pripadajućim utjecajima i mjerama) ***Ivan Juratek, mag. ing. prosp. arch.*** (B.9. s pripadajućim utjecajima i mjerama) ***Igor Anić, mag. ing. geoing., univ. spec. oecoing.*** (B.14., B.15.)

Konzultacije i podaci:	**Odjel za razvojnu strategiju Grada Zagreba** Republike Austrije 18, 10000 Zagreb
Direktorica:	**Marta Brkić, mag. ing. prosp. arch.**

DVOKUT ECRO d.o.o.
proizvodnja i istraživanje
ZAGREB, Trnjanska 37

S A D R Ž A J

UVOD **6**

A. PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA RAZVOJNE STRATEGIJE **7**

A.1. RAZVOJNA STRATEGIJA GRADA ZAGREBA ZA RAZDOBLJE DO 2020. GODINE 7

A.2. CILJEVI, PRIORITETI I MJERE 7

B. VJEROJATNO ZNAČAJNI UTJECAJI NA OKOLIŠ **16**

B.1. MOGUĆI PREKOGRANIČNI UTJECAJI 16

C. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I MJERE PRAĆENJA **17**

C.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA 18

C.2. PROGRAM PRAĆENJA 23

POPIS SKRAĆENICA	
DSO	Dobro stanje okoliša
EM	Ekološka mreža
GZ	Grad Zagreb
HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
JU	Javna ustanova
JUPP	Javna ustanova Park prirode
NKS	Nacionalna klasifikacija staništa
NP/PP	Nacionalni park / Park prirode
OIE	Obnovljivi izvori energije
POP	Područja očuvanja značajna za ptice
POVS	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove
PP	Prostorni plan(ovi) / Park prirode
PZO	Program zaštite okoliša (radni nacrt)
RS	Razvojna strategija
ZAGREBPLAN 2020+	Razvojna strategija Grada Zagreba
ZP	Zaštićena područja

UVOD

Razvojna strategija Grada Zagreba je temeljni planski dokument politike regionalnog razvoja za Grad Zagreb. Izrađuje se u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14) i smjernicama za izradu županijskih razvojnih strategija, praćenje i vrednovanje njihove provedbe (KLASA: 011-01/15-02/3, URBROJ: 538-061/003-15-5 od 30. rujna 2015., dostupne na https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1939/regionalni-razvoj/razvojne-strategije/smjernice-za-izradu-zupanijskih-razvojnih-strategija/3178) te je usklađena s operativnim programima (OP Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. i Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.). Sukladno tome Razvojna strategija Grada Zagreba je usklađena i sa Nacrtom prijedloga Strategije regionalnoga razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do 2020. Strategija regionalnoga razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do 2020. godine, je temeljni planski dokument politike regionalnoga razvoja na središnjoj razini kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti regionalnog razvoja Republike Hrvatske te način njihova postizanja, područja s razvojnim posebnostima, kao i međusobni odnos i aktivnosti tijela državne uprave i drugih sudionika regionalnog razvoja uključenih u provedbu Strategije.

Pri izradi Razvojne strategije poštivalo se načela transparentnosti i partnerstva te konzultacijski proces. Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada je imenovani regionalni koordinator za Grad Zagreb te nositelj i koordinator izrade Razvojne strategije.

Postupak SPUO provodi se temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine 80/13 i 78/15). U srpnju 2016.g. donesen je *Zaključak o započinjanju strateške procjene utjecaja na okoliš Razvojne strategije Grada Zagreba za razdoblje do 2020. godine* (Klasa: 960-03/16-12/11; Ur. broj: 251-03-02-16-3; od 28. srpnja 2016.g.).

Prva radnja u ovom postupku bila je određivanje sadržaja strateške studije. Strateška studija o utjecaju na okoliš izrađuje se kao stručna podloga za provedbu postupka SPUO. Strateškom studijom se određuju, opisuju i procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom plana te predlažu mjere zaštite okoliša i program praćenja ovisno o prepoznatim utjecajima.

Tijekom postupka određivanja sadržaja strateške studije zatražena su mišljenja tijela o sadržaju strateške studije[1] te je održana rasprava u svrhu usuglašavanja mišljenja i utvrđivanja konačnog sadržaja strateške studije. Javnost je o ovom postupku bila informirana *Informacijom o izradi strateške studije o procjeni utjecaja na okoliš Razvojne strategije Grada Zagreba za razdoblje do 2020. godine* (Klasa: 960-03/16-012/15; Ur. broj: 251-05-11/001-16-3; od 04. kolovoza 2016.g.) koja je bila objavljena na internetskim stranicama Grada Zagreba. *Zaključak o sadržaju strateške studije utjecaja na okoliš Razvojne strategije Grada Zagreba za razdoblje do 2020. godine* donesen je u listopadu 2016.g. (Klasa: 960-03/16-012/15; Ur. broj: 251-05-11/001-16-41, 13. listopada 2016.g.).

U postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Razvojne strategije Grada Zagreba, temeljem Rješenja Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Uprave za zaštitu prirode (KLASA: UP/I-612-07/16-71/273; URBROJ: 517-07-2-1-16-4 od 02. lipnja 2016.g.), ocijenjeno je da je Razvojna strategija Grada Zagreba prihvatljiva za ekološku mrežu, odnosno prethodnom ocjenom se može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja Razvojne strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

[1] Mišljenja tijela prikazana su u poglavlju I. strateške studije

A. PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA RAZVOJNE STRATEGIJE

A.1. RAZVOJNA STRATEGIJA GRADA ZAGREBA ZA RAZDOBLJE DO 2020. GODINE

Sukladno propisima iz područja regionalnog planiranja, županijske razvojne strategije predstavljaju temeljne planske dokumente politike regionalnog razvoja, što se donose u skladu s načelom partnerstva i suradnje i u kojima se određuju ciljevi i prioriteti razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave.

Razvojna strategija Grada Zagreba za razdoblje do 2020. godine (ZAGREBPLAN 2020+) je dokument koji definira opće smjernice održivog društveno-gospodarskog razvoja grada.

Razvojna strategija Grada Zagreba definira ciljeve i prioritete razvoja do 2020. godine i šire. Kao temeljni strateški razvojni dokument Grada, nužno osim administrativnog prostora, koji je istovjetan obuhvatu Prostornog plana Grada Zagreba (administrativnih granica Grada Zagreba) a obuhvaća područje Grada Zagreba površine 641,32 km^2, sagledava i šire okruženje Grada i to:

- Neposredno okruženje – Zagrebačku i Krapinsko-zagorsku županiju
- Širu statističku regiju kojoj pripada – Kontinentalna Hrvatska
- Republiku Hrvatsku kao cjelinu, s obzirom na to da je Zagreb glavni grad i najjače gospodarsko i društveno središte
- Međunarodnu razinu: Zagreb u mreži/mrežama europskih gradova i europskih glavnih gradova te pozicioniranje Zagreba u vaneuropskom prostoru.

A.2. CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

Razvojna strategija Grada Zagreba za razdoblje do 2020. godine ima šest strateških ciljeva razvoja:

1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO
2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA
3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM

Strateški ciljevi se sastoje od više prioriteta, a prioriteti obuhvaćaju mjere koje sadrže indikativne aktivnosti što predstavlja okvir i neophodnu osnovu za pripremu, financiranje i provedbu razvojnih projekata. U tablici u nastavku su dani ciljevi prema prioritetima i pripadajućim mjerama.

U okviru RS GZ predviđene su aktivnosti Uspostave i razvoja sustava strateških gradskih projekata te Uređenja i poboljšanja sustava gradskih projekata u okviru prioriteta 4.3. Unapređivanje sustava gradskih projekata, kojima se planira unaprijediti sustav strateških gradskih projekata i gradskih projekata, koji bi omogućio prioritetno uređivanje atraktivnih gradskih lokacija od strateškog značaja i redefiniranje gradskih projekata predviđenih dokumentima prostornog uređenja (Prostorni plan Grada Zagreba, Službeni glasnik Grada Zagreba (8/01, 16/02, 11/03, 2/06, 1/09, 8/09, 21/14, 23/14 - pročišćeni tekst, 7/15, 26/15, 3/16 - pročišćeni tekst, 12/16) i Generalni urbanistički plan grada Zagreba, Službeni glasnik Grada Zagreba (16/07, 8/09, 7/13, 9/16, 12/16 pročišćeni tekst)). Strateški gradski projekti imaju definirane lokacije te su u različitim fazama izrade projektne dokumentacije. Generalnim urbanističkim planovima određen je postupak provođenja gradskog projekta. Osnovna polazišta za razradu gradskih projekata određuju se prema temama i područjima gradskih projekata. Osnovna polazišta prema temama su: javni programi stanovanja, afirmacija gradskih linijskih sistema

– poteza, gradnja uz gradske avenije i glavne gradske ulice što uključuju trase javnog prijevoza, prenamjena stare industrije, javni sadržaji, površine za rekreaciju, novi gradski parkovi i zelene površine, građevine javne i društvene namjene minimalno gradskog značenja, nosioci identiteta pojedinih urbanističkih cjelina te strateški (razvojni) projekti grada. Strateški gradski projekti su projekti uređenja prostora koji su od strateškog značaja, a osobito doprinose razvoju Zagreba kao grada te se provode pod uvjetima, na način i u skladu s propisanom procedurom.

U skladu s propisanim Smjernicama za izradu županijskih razvojnih strategija, identifikacija županijskih strateških projekata mora biti u skladu s razvojnim prioritetima i mjerama. Dio Razvojne strategije čini popis najvažnijih strateških projekata. U tablici koja slijedi navedeni su strateški projekti za koje se procjenjuje da će imati značajan utjecaj na razvoj Grada Zagreba.

Redni br.	Strateški projekti	Faza projekta
1.	Blok Badel - revitalizacija donjogradskog bloka	Proveden javni anketni arhitektonsko - urbanistički natječaj; geomehanička ispitivanja (geotehnički izvještaj);istražni radovi na konstrukciji zgrade Badel; izrada tehničke dokumentacije (arhitektonski snimak postojećeg stanja i digitalizacija arhivske projektne dokumentacije); Konzervatorska podloga u izradi; urbana pravila u izradi, slijedi izrada i donošenje UPU-a
2.	Gredelj - novo gradsko središte	Izrađena studija 'Programske smjernice i program sadržaja za strateški gradski projekt Gredelj'; Provedena je revizija zaštite koja je rezultirala novim Rješenjem o zaštiti
3.	Kongresni centar	Za potencijalnu lokaciju poduzetničkog centra na Zagrebačkom Velesajmu nije proveden arhitektonsko-urbanistički natječaj, a za lociranje kongresnog centra na lokaciji Westin proveden je arhitektonsko-urbanistički natječaj
4.	PAROMLIN - unutar kompleksa projekt Paromlin SF KNJIŽNICA - rekonstrukcija i revitalizacija zapuštenog kompleksa Paromlin u svrhu smještaja Gradske knjižnice u Zagrebu	Izađena je Studija Programska polazišta strateškog gradskog projekta Paromlin, Arhitektonski fakultet i Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, studeni 2015. Provedena je revizija zaštite koja je rezultirala novim Rješenjem o zaštiti; u izradi je program za natječaj za Novu gradsku knjižnicu.
5.	Pješačko - biciklistički jarunski most	Izrađena idejna urbanistička prostorno-programska studija, Zagreb - studija lokacija "pješačko-biciklističkog mosta Jarun" i preobrazbe utjecajnog prostora šireg obuhvata (AF i GUSPRG)
6.	Sesvete - uređenje središta - Projekt Plavo-zelene Sesvete	Izrađena studija Polazišta projekta Zelene i plave Sesvete; potrebno izraditi desetak detaljnih studija za razradu koncepta Zelene i plave studije

Redni br.	Strateški projekti	Faza projekta
7.	Sveučilišna bolnica Blato - završetak ili prenamjena	Prema Odluci o GUP-u GZ strateški gradski projekt za koji je potrebno provesti proceduru propisanu Odlukom, a kroz koju bi se detaljnije definirale namjene unutar GUP-om široko ponuđenih mogućnosti u javnoj namjeni D
8.	Terme Blato	Gradonačelnik GZ je donio Zaključak o utvrđivanju Programa urbanističko - arhitektonskog natječaja za izradu idejnog rješenja uređenja Termalnog kupališta Blato u Zagrebu Službeni glasnik GZ (18/11.); izrađena je Studija izvodljivosti za Termalno kupalište Zagreb (2015.)
9.	Tračnička veza grad - Zračna luka Zagreb	U izradi je projektni zadatak za javnu nabavu za izradu studije predizvodljivosti; misija JASPERS-a za RH podržala je projekt i preporučila da UT i PT1 financijski podupru izradu studije predizvodljivosti. U tijeku je provjera podataka o projektu odnosno dopuna od nadležnih ureda, ažuriranih u skladu s najnovijom situacijom/fazom projekta.
10.	Zagrebački velesajam - inovativno urbano područje	Programske smjernice i program sadržaja strateškog gradskog projekta Zagrebački Velesajam, 2016.
11.	Zagrepčanka - prenamjena napuštene industrije	GUSPRG u suradnji s Muzejom grada Zagreba - program *Rethinking Industrial* Sites (2015.) Ideje proizašle iz programa Rethinking Industrial Sites poslužit će daljnjem definiranju programa i smjernica za transformaciju kompleksa.
12.	Kampus Borongaj	Donesen UPU i riješeni imovinsko pravni odnosi. Potrebna izrada idejnog projekta/projekata, izrada glavnog projekta.
13.	Žičara Sljeme	Idejno rješenje i Idejni projekt nove žičare; Glavni i izvedbeni projekt sa pripadajućom komunalnom infrastrukturom i geomehaničkim istražnim radovima - priprema dokumentacije;Ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za rekonstrukciju žičare Sljeme sa izgradnjom nove postaje;UPU državnog značaja Vršna zona i UPU državnog značaja Skijaški kompleks – u izradi
14.	Prenamjena bivše vojne bolnice u Vlaškoj ulici	Izrađene studije kapaciteta i snimljeno postojeće stanje; u tijeku je ishođenje građevinske dozvole za rekonstrukciju i prenamjenu zgrade za potrebe Glazbene škole 'Elly Bašić'

Redni br.	Strateški projekti	Faza projekta
15.	Integrirani prijevoz putnika na području Grada Zagreba, Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije	2008. Studija o integriranom prijevozu na području Grada Zagreba, Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije 2011. Elaborat organizacije i funkcioniranja upravljačkog tijela za integrirani prijevoz putnika 2014. Dva idejna projekta: Idejni projekt organizacije i Idejni projekt tarifno naplatnog sustava 2015. Pokrenuti podprojekti IPP-a - Idejni projekt automatizacije naplate i kontrole karata u sustavu IPP-a; Elaborat prilagodbe organizacijske strukture operatera modelu integriranog prijevoza putnika; Idejni projekt informiranja putnika – korisnika IPP-a (za projekt informiranja putnika u sustavu IPP-a u tijeku je postupak nabave)

Tablica A.2.1. Prikaz prioriteta i pripadajućih mjera u okviru ciljeva RSGZ

CILJ	PRIORITET	MJERA
1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO	1.1. Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja	1.1.1. Unapređivanje sustava planiranja i praćenja gospodarskih i demografskih aktivnosti
		1.1.2. Jačanje poduzetničke infrastrukture
		1.1.3. Razvoj povoljnog financijskog okruženja za malo/srednje poduzetništvo i obrtnike
		1.1.4. Potpora razvoju poduzetničkih vještina
	1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.1. Podrška razvoju poduzetništva temeljenog na tehnološkim inovacijama
		1.2.2. Poticanje kreativnih industrija
		1.2.3. Unapređivanje turističke ponude
	1.3. Održivi razvoj poljoprivrede i šumarstva	1.3.1. Održivo gospodarenje poljoprivrednim i šumskim zemljištem
		1.3.2. Razvoj poduzetničkih vještina i edukacija poljoprivrednih proizvođača i šumoposjednika
		1.3.3. Razvoj konkurentne poljoprivredne proizvodnje i šumarstva
2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA	2.1. Zagreb – grad znanja i sveučilišni grad	2.1.1. Potpora prostornom i funkcijskom razvoju Sveučilišta u Zagrebu
		2.1.2. Razvoj suradnje znanstvene / akademske zajednice, javnog sektora, poslovnih subjekata i civilnog društva
	2.2. Razvoj i unapređivanje tržišta rada	2.2.1. Prilagodba obrazovnih programa i provođenje aktivnih mjera zapošljavanja
		2.2.2. Razvoj modela dostupnog cjeloživotnog obrazovanja
		2.2.3. Jačanje kompetencija i povećanje poslovnih mogućnosti za ranjive grupe kroz programe socijalne ekonomije
3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM	3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.1. Uspostava i upravljanje jedinstvenim gradskim informacijskim sustavom i komunikacijskom strategijom o okolišu
		3.1.2. Vrednovanje, zaštita i održivo upravljanje Medvednicom

		3.1.3. Razvijanje mehanizama očuvanja šumskih predjela i zaštićenih dijelova parkovne arhitekture
		3.1.4. Vrednovanje, zaštita i održivo upravljanje Savom
		3.1.5. Geotehnička i geoseizmička mikrozonacija
		3.1.6. Razvijanje mehanizama zaštite bioraznolikosti
		3.1.7. Učinkovito upravljanje zaštićenim područjima prirode i osobito vrijednim dijelovima prirode te zaštita krajobrazne raznolikosti
		3.1.8. Zaštita i poboljšanje kvalitete zraka
		3.1.9. Zaštita i poboljšanje kakvoće površinskih i podzemnih voda
		3.1.10. Razvijanje mehanizama provedbe zaštite od buke
		3.1.11. Unapređivanje sustava cjelovitog gospodarenja otpadom
	3.2. Održivo gospodarenje energijom	3.2.1. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, kogeneracije i ekološki prihvatljivih goriva
		3.2.2. Povećanje energetske učinkovitosti u proizvodnji energije, sektorima industrije, zgradarstva, prometa i javne rasvjete
		3.2.3. Sigurnost i diverzifikacija energetske opskrbe Grada
		3.2.4. Unapređenje sustava javne rasvjete
		3.2.5. Uspostava i upravljanje jedinstvenim energetskim informacijskim sustavom i komunikacijskom strategijom o energiji i klimi
4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA	4.1. Održivo korištenje cjelokupnog prostora Grada	4.1.1. Cjelovito planiranje razvoja prostora Grada Zagreba
		4.1.2. Modernizacija sustava zelene infrastrukture Grada
	4.2. Unapređivanje naseljenih dijelova Grada	4.2.1. Očuvanje, obnova i održivo korištenje kulturne baštine
		4.2.2. Inventarizacija i valorizacija kulturne baštine i unaprjeđenje informatičkog sustava kulturne baštine
		4.2.3. Integrirana urbana regeneracija povijesnog gradskog središta

		4.2.4. Povećanje kvalitete postojećih i uređenje javnih gradskih prostora
		4.2.5. Profiliranje, sadržajno i oblikovno unapređivanje i aktiviranje zagrebačkih tržnica
		4.2.6. Očuvanje tradicionalnih obilježja i uređivanje naselja ruralnog i suburbanog karaktera i nekadašnjih seoskih naselja uklopljenih u Grad Zagreb
		4.2.7. Urbana sanacija i uređenje područja zahvaćenih nezakonitom gradnjom
	4.3. Unapređivanje sustava „Gradskih projekata“	4.3.1. Uspostava i razvoj sustava „strateških gradskih projekata“
		4.3.2. Uređenje i poboljšanje sustava “gradskih projekata”
	4.4. Unapređivanje prometnih sustava	4.4.1. Unapređivanje zračnog prometa
		4.4.2. Integracija i poboljšanje ulične i cestovne mreže
		4.4.3. Unapređivanje javnog putničkog prometa
		4.4.4. Poboljšanje prometa u mirovanju
		4.4.5. Razvoj sustava za nadzor i upravljanje prometom (ITS)
		4.4.6. Unapređivanje biciklističkog prometa
		4.4.7. Unapređivanje pješačkog prometa
		4.4.8. Povećanje sigurnosti sudionika u prometu
	4.5. Unapređivanje infrastrukturnih sustava	4.5.1. Poboljšanje komunalne opremljenosti gradskog područja – vodoopskrba i odvodnja
		4.5.2. Poboljšanje komunalne opremljenosti gradskog područja – opskrba plinom
		4.5.3. Poboljšanje komunalne opremljenosti gradskog područja – telekomunikacije
		4.5.4. Poboljšanje komunalne opremljenosti gradskog područja – gradska groblja
		4.5.5. Poboljšanje komunalne opremljenosti gradskog područja – zaštita i zbrinjavanje životinja
	4.6. Unapređivanje regionalne	4.6.1. Modernizacija željezničkog prigradsko-gradskog prometa

	prometne povezanosti	4.6.2. Razvoj integriranog javnog prijevoza
5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA	5.1. Unapređivanje kvalitete stanovanja	5.1.1. Poticanje obnove, modernizacije i održavanja stambenog fonda te sustava najma stanova u vlasništvu Grada
		5.1.2. Racionalno planiranje i uređivanje područja za obiteljsku stambenu gradnju
	5.2. Socijalna integracija lokalnih zajednica, sigurnost i kvalitetno slobodno vrijeme	5.2.1. Poticanje stambenog zbrinjavanja socijalno osjetljivih skupina građana
		5.2.2. Unapređenje sustava zaštite i spašavanja stanovništva, zaštite od požara i elementarnih nepogoda
		5.2.3. Unapređivanje skrbi o starijoj populaciji u okvirima lokalne zajednice
		5.2.4. Kvalitetnije uključivanje osoba s invaliditetom u život zajednice
		5.2.5. Kvalitetnije uključivanje djece i mladih s teškoćama u razvoju u život zajednice
		5.2.6. Stvaranje, jačanje i održavanje urbane sigurnosti u Gradu Zagrebu
	5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.1. Unapređivanje uvjeta za rad, kvalitete i raznolikosti u djelatnosti kulture
		5.3.2. Unapređivanje uvjeta za rad, kvalitete i raznolikosti u sustavu odgoja i obrazovanja
		5.3.3. Unapređivanje uvjeta za pružanje visokokvalitetnih zdravstvenih usluga
		5.3.4. Unapređenje sportske infrastrukture i sportske kulture
		5.3.5. Jačanje standarda socijalnih usluga
		5.3.6. Unapređivanje razvoja tehničke kulture
		5.3.7. Uspostavljanje i razvoj centara za mlade
6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM	6.1. Unapređenje i promicanje ljudskih prava i razvoj civilnog društva	6.1.1. Aktivno promicanje ljudskih prava
		6.1.2. Razvoj partnerstva s nacionalnim manjinama
		6.1.3. Razvoj partnerstva s civilnim društvom
	6.2. Unapređivanje znanja i vještina	6.2.1. Unapređivanje sustava strateškog planiranja i provedbe razvojnih projekata

	za upravljanje razvojem	6.2.2. Unaprjeđenje sustava za pripremu i provedbu projekata sufinanciranih iz financijskih instrumenata Europske unije i drugih međunarodnih izvora financiranja
	6.3. Učinkovito upravljanje prostorom Grada i gradskom imovinom	6.3.1. Unapređivanje katastarskih i zemljišnih evidencija
		6.3.2. Primjena mjera aktivne zemljišne politike
		6.3.3. Unapređivanje sustava upravljanja podacima o prostoru i stanovništvu Grada
	6.4. Poboljšanje rada gradske uprave, institucija i javnih poduzeća	6.4.1. Unapređivanje upravljanja ljudskim resursima
		6.4.2. Unapređivanje komunikacije i protoka informacija između gradskih upravnih tijela, institucija i javnih poduzeća i građana
		6.4.3. Razvoj sustava za upravljanje poslovnim procesima
		6.4.4. Zelena javna nabava
		6.4.5. Zagreb pametni grad
		6.4.6. e-ZAGREB, digitalizacija poslovnih procesa
		6.4.7. Uspostava i implementacija sustava za sufinanciranje projekata putem mehanizma integrirana teritorijalna ulaganja s područja obuhvata Urbane aglomeracije Zagreb
	6.5. Jačanje međužupanijske suradnje te međunarodne povezanosti i prepoznatljivosti Grada	6.5.1. Koordinacija zajedničkih razvojnih aktivnosti i programa Grada Zagreba s jedinicama lokalne i područne samouprave u funkcionalnom području (okruženju)
		6.5.2. Unapređivanje regionalne i međunarodne suradnje

B. VJEROJATNO ZNAČAJNI UTJECAJI NA OKOLIŠ

Tijekom identifikacije aktivnosti unutar mjera RS GZ, došlo se do zaključka da velik dio predviđenih aktivnosti ima pozitivan utjecaj na stanovništvo i kvalitetu života preko unapređenja aktivnosti unutar sektora gospodarstva, razvoja ljudskih potencijala, unapređenja prostornih kvaliteta i funkcija Grada te unapređenja kvalitete življenja (kvaliteta stanovanja, poboljšanja društvene infrastrukture i dr.). Također, procjenom je utvrđeno da je dio predviđenih aktivnosti namijenjen sektoru zaštite okoliša i održivog gospodarenja prirodnim resursima i energijom te da će se provedbom aktivnosti ostvariti pozitivan utjecaj na sve sastavnice okoliša.

Analizom mogućih utjecaja aktivnosti unutar mjera i ciljeva RS GZ ustanovljeno je sljedeće:

- → Aktivnosti mogu imati pozitivan ili negativan utjecaj na neku od sastavnica okoliša, većeg ili manjeg značaja ovisno o vrsti aktivnosti,
- → Aktivnosti imaju pozitivan utjecaj na stanovništvo i kvalitetu življenja,
- → Provedbom aktivnosti unutar Cilja 1. Konkurentno gospodarstvo, mogu se očekivati uglavnom pozitivni utjecaji, a manjim dijelom negativni utjecaji na okoliš i stanovništvo,
- → Provedbom aktivnosti unutar Cilja 2. Razvoj ljudskih potencijala, mogu se očekivati pozitivni utjecaji na stanovništvo,
- → Provedbom aktivnosti unutar Cilja 3. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje prirodnim resursima i energijom, mogu se očekivati uglavnom pozitivni utjecaji, a manjim dijelom negativni utjecaji na okoliš i stanovništvo,
- → Provedbom aktivnosti unutar Cilja 4. Unapređivanje prostornih kvaliteta i funkcija grada, mogu se očekivati uglavnom pozitivni utjecaji, a manjim dijelom negativni utjecaji na okoliš i stanovništvo,
- → Provedbom aktivnosti unutar Cilja 5. Unapređivanje kvalitete življenja, mogu se očekivati pozitivni utjecaji na okoliš i stanovništvo,
- → Provedbom aktivnosti unutar Cilja 6. Unapređivanje sustava upravljanja razvojem, mogu se očekivati pozitivni utjecaji na okoliš i stanovništvo.

B.1. MOGUĆI PREKOGRANIČNI UTJECAJI

Provedbom mjera i aktivnosti predviđenih Razvojnom strategijom Grada Zagreba ne očekuju se mogući utjecaji na okoliš preko državnih granica.

C. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I MJERE PRAĆENJA

Mjere zaštite okoliša koncipirane su na način da predstavljaju mjere sprječavanja, smanjenja i ublažavanja utjecaja, u svrhu poboljšanja provedbe projekata koji proizlaze iz okvira RS GZ, kako bi se osigurala zaštita pojedinih sastavnica okoliša na koje se očekuje utjecaj provedbom aktivnosti.

Detaljne mjere zaštite okoliša i praćenje stanja okoliša propisuju se u skladu s prepoznatim utjecajima za razinu svakog pojedinačnog projekta koji proizlazi iz RS GZ, u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš.

Također je predložen program praćenja stanja okoliša odnosno provedbe pojedinih aktivnosti predviđenih RS GZ.

C.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

RB	Okoliš	Mjera zaštite okoliša	Mjera RS GZ
1.	Klimatske promjene, zrak	Uzeti u obzir osjetljivost projekata (zahvata) na klimatske promjene ovisno o lokaciji i utjecaju zahvata na klimatske promjene, a planske aktivnosti prilagoditi utvrđenoj osjetljivosti. Projekte razvijati sukladno dokumentu *Smjernice za voditelje projekata: Kako povećati otpornost ranjivih ulaganja na klimatske promjene, EK* (eng: Non-paper Gudielines for Project Managers: Making vunerable investments climate resilient, European Commission). Prilikom uspostave i razvoja sustava gradskih projekata, dati prednost onim projektima koji imaju uključene mjere prilagodbe klimatskim promjenama.	1.1.2.Jačanje poduzetničke infrastrukture 3.1.4.Vrednovanje, zaštita i održivo upravljanje Savom 3.1.9.Zaštita i poboljšanje kakvoće površinskih i podzemnih voda 3.1.11.Unapređivanje sustava cjelovitog gospodarenja otpadom 3.2.1.Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, kogeneracije, i ekološki prihvatljivih goriva 3.2.2.Povećanje energetske učinkovitosti u proizvodnji energije, sektorima industrije, zgradarstva, prometa i javne rasvjete 4.1.2.Modernizacija sustava zelene infrastrukture Grada 4.2.1.Očuvanje, obnova i održivo korištenje kulturne baštine 4.4.2.Integracija i poboljšanje ulične i cestovne mreže 4.4.4.Poboljšanje prometa u mirovanju 6.2.1.Unapređivanje sustava strateškog planiranja i provedbe razvojnih projekata
			Predlaže se u prioritet 3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša, unijeti novu aktivnost - *Razvijanje mehanizama prilagodbe klimatskim promjenama,* u svrhu učinkovitijeg praćenja ove problematike.

RB	Okoliš	Mjera zaštite okoliša	Mjera RS GZ
2.	Vode	U svaku edukaciju poljoprivrednika uključiti Načela dobre poljoprivredne prakse. Prilikom planiranja i izgradnje nerazvrstanih cesta na području zona sanitarne zaštite izvorišta izgraditi sustav odvodnje oborinskih voda s pročišćavanjem prije ispuštanja u tlo/recipijent. Prilikom planiranja rekonstrukcije mreže javne odvodnje, prednost dati dijelovima sustava koji su smješteni u zonama sanitarne zaštite izvorišta za piće.	1.3.2.Razvoj poduzetničkih vještina i edukacija poljoprivrednih proizvođača i šumoposjednika 4.4.3.Integracija i poboljšanje ulične i cestovne mreže 4.5.1.Poboljšanje komunalne opremljenosti gradskog područja – vodoopskrba i odvodnja
3.	Tlo	Prilikom odabira lokacija za provedbu razvojnih projekata a u cilju smanjenja zauzimanja novih *(greenfield)* prostora i/ili eventualne prenamjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, prioritet dati uređenju i korištenju *brownfield* lokacija.	6.2.1.Unapređivanje sustava strateškog planiranja i provedbe razvojnih projekata
4.	Bioraznolikost, zaštićena područja, ekološka mreža	Razvoj specifičnih oblika turizma (cikloturizam, speleoturizam, avanturistički i sl.), uskladiti s dokumentima upravljanja zaštićenim područjima. Poboljšanjima cestovne infrastrukture, osigurati da se izbjegne izgradnja na područjima gdje je moguće ugrožavanje rijetkih i ugroženih šumskih ili livadnih staništa. Mjerama ublažavanja posljedica elementarnih nepogoda (potres) u najvećoj mogućoj mjeri obuhvatiti i zaštićena područja prirode.	1.2.3.Unapređivanje turističke ponude 4.4.2.Integracija i poboljšanje ulične i cestovne mreže 5.2.2.Unapređenje sustava zaštite i spašavanja stanovništva, zaštite od požara i elementarnih nepogoda

RB	Okoliš	Mjera zaštite okoliša	Mjera RS GZ
5.	Krajobraz	Kroz uspostavljanje zelene infrastrukture, omogućiti uređenje zapuštenih prostora, izvedbu krovnih vrtova na velikim objektima (npr. garaže) te uspostavu zelenih zidova i krovnih vrtova na dijelovima grada gdje nedostaju zelene površine. U sklopu uspostave gradske baze razvojnih projekata predlaže se uvrstiti i sljedeće dokumente, kao osnovu za razvoj prostora, cjelovitu Krajobraznu osnovu Grada Zagreba s nižim razinama karakterizacije: • Studije za pojedina vrijedna ili posebno osjetljiva krajobrazna područja određena Krajobraznom osnovom Grada Zagreba, • Studiju vizualnog karaktera-analiza slike grada, • Strategiju zelenog sustava Grada Zagreba, • Izradu smjernica za krajobrazno oblikovanje i projektiranje u krajobraznim područjima visokih vrijednosti te u osjetljivim područjima s ciljem zadržavanja vrednovanih obilježja i prirodnih vrijednosti, • Izradu povijesne krajobrazne karakterizacije.	6.2.1.Unapređivanje sustava strateškog planiranja i provedbe razvojnih projekata
6.	Kulturno – povijesna baština	Ugradnju konvencionalnih fotonaponskih sustava u zoni zaštite 'A', te na ostalim zaštićenim objektima i cjelinama unutar zona zaštite 'B', 'C' i ostatka prostora grada Zagreba vršiti uz prethodne konzultacije s nadležnim Konzervatorskim zavodom uz implementiranje mjera dobivenih od navedenog Zavoda.	3.2.1.Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, kogeneracije i ekološki prihvatljivih goriva

RB	Okoliš	Mjera zaštite okoliša	Mjera RS GZ
7.	Stanovništvo	Aktivnosti maksimalno usmjeriti u područja gdje postoji prilika za veće uključivanje osoba u nepovoljnijem položaju (npr. dugotrajno nezaposlene osobe, mlado nezaposleno stanovništvo ili nezaposlene osobe starije zrele dobi i dr.) i u područja s naglašenim problemima neusklađenosti između obrazovne strukture i potreba gospodarstva. Poticati suradnju i interesno povezivanje susjednih županija/ JLP(R)S radi smanjenja razlika (a istovremeno jačanja njihovih potencijala i kapaciteta) između obuhvaćenih jedinica. Omogućiti povezivanje poduzetnika i obrtnika u raznim sektorima djelatnosti (npr. poticanje suradnje poljoprivrednika i poduzetnika i sa znanstveno-istraživačkim institucijama kako bi se došlo do što boljeg i efikasnijeg transfera tehnologije i znanja). Kroz mjere poticanja obrazovanja za potrebe razvoja poduzetništva uključiti i edukacije poljoprivrednika o prednostima i mogućnostima udruživanja te što efikasnijeg plasmana proizvoda na tržište. Također uključiti i edukaciju o prednostima primjene ekološke poljoprivrede. Kako bi se maksimalno doprinijelo efikasnosti aktivnosti vezanih za poboljšanje uvjeta života za stanovništvo, prvenstveno u dijelovima Grada gdje postoje određene manjkavosti infrastrukture i usluga, predlaže se prioritet ulaganja usmjeriti u spomenute dijelove Grada (ravnomjerniji razvoj).	1.1.1.Unapređivanje sustava planiranja i praćenja gospodarskih i demografskih aktivnosti 2.2.3.Jačanje kompetencija i povećanje poslovnih mogućnosti za ranjive grupe kroz programe socijalne ekonomije 6.5.1.Koordinacija zajedničkih razvojnih aktivnosti i programa Grada Zagreba s jedinicama lokalne i područne samouprave u funkcionalnom području (okruženju) 6.5.2.Unapređivanje regionalne i međunarodne suradnje 1.2.1.Podrška razvoju poduzetništva temeljenog na tehnološkim inovacijama 1.3.2.Razvoj poduzetničkih vještina i edukacija poljoprivrednih proizvođača i šumoposjednika 4.1.1.Cjelovito planiranje razvoja prostora Grada Zagreba 5.1.1.Poticanje obnove, modernizacije i održavanja stambenog fonda te sustava najma stanova u vlasništvu Grada 5.1.2.Racionalno planiranje i uređivanje područja za obiteljsku stambenu gradnju

RB	Okoliš	Mjera zaštite okoliša	Mjera RS GZ
8.	Šumarstvo	Prilikom provedbe aktivnosti razvoja šumarstva te edukacije šumoposjednika provesti konzultacije s nadležnim institucijama za prirodu i nadležnim institucijama za šume u državnom i u privatnom vlasništvu. U sustav postupanja u slučaju iznenadnih događanja (najezda štetnika, štete od vjetroloma, snjegoloma, suše) uključiti nadležne institucije.	1.3.1.Razvoj poduzetničkih vještina i edukacija poljoprivrednih proizvođača i šumoposjednika 1.3.2.Razvoj poduzetničkih vještina i edukacija poljoprivrednih proizvođača i šumoposjednika 1.3.3.Razvoj konkurentne poljoprivredne proizvodnje i šumarstva 6.3.1.Unapređenje katastarskih i zemljišnih evidencija Primjena mjera aktivne zemljišne politike 3.1.2.Vrednovanje, zaštita i održivo upravljanje Medvednicom 3.1.3.Razvijanje mehanizama očuvanja šumskih predjela i zaštićenih dijelova parkovne arhitekture 3.1.7.Učinkovito upravljanje zaštićenim područjima prirode i osobito vrijednim dijelovima prirode te zaštita krajobrazne raznolikosti
9.	Prostor	Razvoj multimodalnog integriranog prometa omogućiti kroz maksimalno iskorištavanje postojeće infrastrukture, uz minimalnu gradnju nove.	4.6.2.Razvoj integriranog javnog prijevoza

C.2. PROGRAM PRAĆENJA

Praćenje stanja okoliša će se provoditi kroz indikatore praćenja uspješnosti provedbe Razvojne strategije i predviđenih aktivnosti te kroz indikatore definirane Strateškom studijom.

Sastavnice okoliša	Indikatori praćenja	Mjere praćenja	Nositelji
Klimatske promjene, zrak	Ukupna godišnja potrošnja energije prema oblicima energije	Izvješća o provedbi projekata korištenja energije iz obnovljivih izvora i prijave pravnih subjekata o emisijama i potrošnji energije, Izvješće o provedenim mjerama odnosno Energetska bilanca GZ	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
Krajobraz, prostor	Područja zelene infrastrukture	Broj razvojnih projekata s uključenim mjerama zelene infrastrukture	Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode